

Aktualizace Koncepce environmentální bezpečnosti 2016 – 2020

MUDr. Marie Adámková, CSc., Ministerstvo životního prostředí

Hlavními hrozbami vzniku krizových stavů jsou hrozby přírodního původu (rozsáhlé povodně, dlouhodobé sucho a extrémní meteorologické jevy) a hrozby způsobené činností člověka (závažné havárie, únik biologických agens, terorismus a narušení funkčnosti kritické infrastruktury).

Aktualizace Koncepce environmentální bezpečnosti, a to na období 2016-2020 s výhledem do roku 2030 byla zpracována tak, aby odrážela aktuální změny na mezinárodní, tak národní úrovni. Jde zejména o Strategickou koncepci NATO a aktivity OSN zejména v oblasti snižování rizik katastrof v Rámci ze Sendai pro snižování rizika katastrof 2015 – 2030.

Cílem koncepce je omezit riziko vzniku krizových situací (katastrof) vyvolaných interakcí životního prostředí a společnosti (zejména katastrofy antropogenního a přírodního původu a teroristické činy), snížení dopadů krizových situací, pokud se jim nepodařilo zabránit, a zvýšení environmentální bezpečnosti. Environmentální bezpečnost je stav, při kterém je pravděpodobnost vzniku krizové situace vyvolané narušením životního prostředí ještě přijatelná.

Kriticky mohou být ohroženy jak jednotlivé složky životního prostředí, tak celé ekosystémy, které v dlouhodobém měřítku nejsou vždy odpovídajícím způsobem nahraditelné technologickým pokrokem. Bezpečnost ekosystémů a jejich základních funkcí (tj. poskytování ekosystémových služeb) je jednou z hlavních bezpečnostních otázek dlouhodobého udržení kvality lidského života. Závažné poškození životního prostředí může představovat ve svém důsledku ohrožení základních funkcí státu. Koncepce poskytuje komplexní pohled na environmentální bezpečnost zahrnující jak přírodu, tak lidskou společnost a její aktivity, a také propojení časového horizontu krizového řízení a časového horizontu dosahování udržitelnosti a adaptace na klimatickou změnu.